

Att förlikas eller icke att förlikas, det är frågan

Tvistemål delas in i antingen dispositiva eller indispositiva mål. Det är dock endast i den förstnämnda måltypen, vilken oftast uppstår mellan näringsidkare eller köpare och säljare, som förlikning om saken är tillåten. I indispositiva mål såsom tvister om vårdnad av barn eller äktenskap är alltså förlikning om saken inte tillåten.

En förlikning innebär att parterna i ett tvistemål kommer överens, vilket ger dem större frihet att bestämma över hur tvisten ska föras. Förlikningen kan ske med hjälp av domstolen eller utanför domstolen. För det fall parterna ingår förlikning med hjälp av domstolen, sker detta i anslutning till en muntlig förberedelse varvid domaren kan stadfästa förlikningen genom dom. En stadfäst förlikning innebär att domen kan användas som en exekutionstitel, vilket innebär att den kan begäras verkställd hos Kronofogdemyndigheten. Förlikning som träffas utanför domstolen innebär att parterna kommer överens utan att rättsliga åtgärder vidtas i form av att t.ex. en stämningsansökan inges till tingsrätten m.m.

Med anledning av att en överenskommelse utanför domstolen inte per automatik garanterar att saken blir slutligt avgjord genom förlikningen, rekommenderas att en sådan förlikning sker genom att parterna undertecknar ett förlikningsavtal. Ett förlikningsavtal ska noggrant beskriva villkoren för överenskommelsen. Därför bör avtalet omfatta vad tvisten har avsett, överenskommelsen som parterna har träffat för att lösa tvisten samt i vilka avseenden parterna förbinder sig att inte tvista med varandra på nytt. Fördelen med en förlikning är att parterna själva bestämmer i förlikningsavtalet vad resultatet ska bli.

Vid bedömning av huruvida man ska ingå en förlikning ska

följande parametrar iakttas.

1. Den rättsliga prövningens prognos – Ett mål i domstol avgörs ytterst utifrån den bevisning som förebringas i målet. Domstolen har till uppgift att pröva bevisningen och ta ställning till vad parterna har styrkt. Man brukar följaktligen säga att det inte endast gäller att ha rätt, utan man måste även få rätt. Den part som i slutändan uppfyller de gällande beviskraven vinner till slut processen i domstol. Det är dock även tänkbart att parterna ömsom vinner och förlorar processen i olika delar, vilket kan innebära att tvisten slutar oavgjort.
2. Kostnadsrisken – Den förlorande parten får i en domstolstvist betala både sina egna såväl som motpartens rättegångskostnader^[1]. Med rättegångskostnader i domstol förstås de juridiska ombudens kostnader. Att helt förlora en tvist i en domstol kan bli mycket ekonomiskt betungande för den förlorande parten.
3. Tidsaspekten – Tvister i domstol drar ofta ut på tiden. I vissa mål med komplexa frågor kan det ta mer än ett år innan tvisten avgörs av domstolen. Ett tingsrättsavgörande kan dessutom även föranleda att målet överklagas och prövas av hovrätten och högsta domstolen. Följaktligen kan flera år ha förflutit innan en tvist slutligt avgörs.

Ovanstående parametrar aktualiserar de riskfaktorer som föreligger i en rättegång. Förutom att en tvist som avgörs av domstol tar tid, innebär den också att parten tar en ekonomisk risk. Dessutom kan rättegången innebära att parternas relation försämras, vilket kan komma att påverka deras affärer med varandra i framtiden.

Mot bakgrund av ovan borde riskerna som aktualiseras i en rättegång vägas mot fördelarna med att ingå en förlikning på ett relativt tidigt stadium av tvisten. Fördelen med en förlikning är bl.a. att parterna själva bestämmer i förlikningsavtalet vad resultatet ska bli, vilket är en stor

fördel om parterna vill kunna göra affärer med varandra i framtiden.

En tvist kan med hjälp av Advokatfirman INTER:s erfarenhet nå ett, utifrån omständigheterna, gott resultat och med en snabb handläggning samtidigt som kostnaderna förblir kostnadseffektiva. Kontakta oss så berättar vi mer.

[\[1\]](#) Undantaget från denna huvudregel är rättegångar som avser mål om mindre värden, s.k. småmål eller FT-mål där saken rör ett krav under ett halvt prisbasbelopp, eftersom det bl.a. finns en begränsning på hur mycket ersättning en part kan bli skyldig att betala av motpartens rättegångskostnader.